

Рейтинговий звіт IVFK 005-024 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Івано-Франківськ
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	07.05.2009 р.
Дата оновлення:	29.10.2020 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB+
Прогноз:	стабільний

Висновок рейтингового агентства щодо кредитного рейтингу позичальника

Кредитний рейтинг м. Івано-Франківська ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за I півріччя 2020 року та очікуваних показників на 2020 рік у цілому, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань громади, наявної у розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія кредитного рейтингу

Дата	07.05.2009	12.11.2009- 30.06.2020	29.10.2020
Рівень кредитного рейтингу	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знак «+» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу м. Івано-Франківська підтримується:

- високим рівнем бюджетної забезпеченості: обсяг доходів бюджету Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади без урахування трансфертів у розрахунку на одного мешканця в I півріччі 2020 року становив 98,3% середнього показника по місцевих бюджетах у цілому;
- диверсифікацією господарського комплексу міста за видами економічної діяльності та низьким рівнем концентрації надходжень до бюджету за основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- високим рівнем прозорості діяльності міської влади та здійсненням заходів щодо покращення надання послуг суб'єктам підприємництва та мешканцям громади.

Рівень кредитного рейтингу м. Івано-Франківська обмежується:

- високою чутливістю бюджету громади до валютних ризиків через значний обсяг місцевих гарантій, наданих за кредитами міжнародних фінансових організацій, номінованих в іноземній валюті;
- високим рівнем зношеності об'єктів інженерної, транспортної інфраструктури та житлового фонду, необхідністю здійснення значних капітальних вкладень у їх відновлення;
- погіршенням макроекономічної ситуації внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину для запобігання поширенню коронавірусного захворювання COVID-19 та впливом негативних чинників на фінансовий ринок, економіку країни в цілому та соціально-економічний розвиток окремих громад, стан державних та місцевих фінансів.

Резюме

Загальна інформація про громаду

Івано-Франківськ – місто обласного значення, адміністративний центр Івано-Франківської області, важливий економічний, транспортний, фінансовий та культурний центр. Місто не має районного поділу. До підпорядкування Івано-Франківської міської ради входять 5 сіл: с. Крихівці, с. Вовчинець, с. Угорники, с. Микитинці, с. Хриплин.

У 2019 році Івано-Франківська міська рада ухвалила рішення про добровільне приєднання до Івано-Франківської міської територіальної громади 6 громад Тисменицького району Івано-Франківської області: Черніївської сільської територіальної громади, Підлузької сільської територіальної громади, Березівської сільської територіальної громади, Добровлянської сільської територіальної громади, Колодіївської сільської територіальної громади та Підпечерівської сільської територіальної громади. У поточному році Івано-Франківська міська рада ухвалила рішення про добровільне приєднання до Івано-Франківської міської територіальної громади 2 громад Тисменицького району Івано-Франківської області: Братковецької сільської територіальної громади та Узинської сільської територіальної громади. До кінця 2019 року бюджети усіх громад (м. Івано-Франківська та 8-ми сільських громад) виконувались окремо, як затверджено відповідними радами, а починаючи з 2020 року на території ОТГ діє єдиний бюджет, прийнятий Івано-Франківською міською радою.

Загалом станом на дату складання цього звіту до Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади увійшло 9 громад (14 населених пунктів), було створено 8 старостинських округів. Склад громади:

- місто Івано-Франківськ (адміністративний центр) та 5 сіл, що входять до підпорядкування міської ради (с. Крихівці, с. Вовчинець, с. Угорники, с. Микитинці, с. Хриплин);
- Березівський старостинський округ;
- Черніївський старостинський округ;
- Добровлянський старостинський округ;
- Підлузький старостинський округ;
- Колодіївський старостинський округ;
- Братковецький старостинський округ;
- Узинський старостинський округ;

- Підпечерівський старостинський округ.

Найближчим часом очікується розширення громади, оскільки Івано-Франківською міською радою ухвалені рішення про надання згоди на добровільне приєднання до Івано-Франківської міської територіальної громади 3-х громад Івано-Франківської області: Тисменичанської сільської територіальної громади Надвірнянського району, Чукалівської сільської територіальної громади Тисменицького району та Камінницької сільської територіальної громади Надвірнянського району. Також ухвалені рішення про надання попередньої згоди на добровільне приєднання 2-х громад Тисменицького району Івано-Франківської області: Радчанської сільської територіальної громади та Липівської сільської територіальної громади.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Івано-Франківська¹

Назва показника	2017	2018	2019	I півр. 2020	Темп росту за ост. період, %
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	257,5	260,6	263,4	263,4	100,0
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб*	71,3	73,1	74,3	73,8	99,3
Середньомісячна заробітна плата, грн.*	6 205,0	7 687,0	9 030,2	9 124,0	101,0
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	17,0	16,1	27,3	18,0	65,9
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	10 919,1	13 648,5	11 768,7	5 061,2	80,2**
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	485,2	468,5	536,1	197,0	80,5**
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	243,2	89,5	341,3	121,9	51,3**
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	1 289,5	2 124,7	2 357,9	768,0	93,4**
Доходи бюджету, млн. грн.	2 639,0	2 882,5	2 941,3	1 248,7	82,5**
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	2 670,1	3 055,1	3 051,8	1 243,7	76,6**
Прямий борг (без урахування середньострокових позик з єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	14,0	319,5	317,7	268,5	84,5

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики в Івано-Франківській області, що надаються окремо за кожний квартал

** темп росту до відповідного періоду 2019 року

Джерело: Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради, Головне управління статистики в Івано-Франківській області

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (263,4 тис. мешканців станом на 01.07.2020 р.) Івано-Франківськ відноситься до середніх міст України. Демографічна ситуація у м. Івано-Франківську протягом I півріччя 2020 року характеризувалась незначним зменшенням чисельності населення внаслідок природнього скорочення. Сальдо міграції, як і в попередніх періодах, було позитивним. Збереження позитивного сальдо міграційного приросту мешканців міста покращує забезпеченість ринку праці Івано-Франківська трудовими ресурсами. Зважаючи на структуру економіки Івано-Франківська, ринок праці міста достатньо диверсифікований як за видами

¹ Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення тих самих показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Трудові ресурси міста є достатньо мобільними, значна чисельність мешканців зайнята у малому бізнесі.

Починаючи з другої половини березня 2020 року в Україні було запроваджено карантин з метою запобігання поширенню коронавірусу, що мало наслідком обмеження на роботу підприємств торгівлі, транспорту та сектору послуг. У травні-червні 2020 року на тлі послаблення карантинних обмежень і відповідного поліпшення економічних очікувань тривало відновлення попиту на робочу силу, але він залишався слабким, а темпи росту заробітної плати – низькими. Розвиток ринку праці міста Івано-Франківськ у I півріччі 2020 року характеризувався зменшенням середньооблікової чисельності штатних працівників на підприємствах основного кола звітності з 74,3 тис. осіб до 74,2 тис. осіб у I кварталі 2020 року та до 73,3 тис. осіб у II кварталі 2020 року. Рівень зайнятості населення в місті Івано-Франківськ у I півріччі 2020 року залишався високим – питома вага зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста становила 28% та перевищувала відповідний показник по Україні в цілому (17,7%).

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Івано-Франківська протягом 2015-2019 рр. у цілому відповідали аналогічним показникам по країні. Протягом I півріччя 2020 року рівень оплати праці за підрахунками агентства збільшився на 1% (на 4,1% по країні в цілому). Розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників міста у I півріччі 2020 року становив 9 124 грн., що на 16,5% нижче середнього значення по країні (у 2019 році – нижче на 14%). Динаміка рівня оплати праці впливає на обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагоміше джерело наповнення бюджету міста). Обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб у поточному році зростали, хоча й нижчими темпами, ніж у 2019 році – у I півріччі 2020 року надходження зросли на 7,4% до показника у відповідному періоді минулого року.

У I півріччі 2020 року мало місце зменшення обсягу невиплаченої заробітної плати працівникам підприємств міста. Сума боргу станом на 01.07.2020 р. становила 18 млн. грн., співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці протягом минулого року зменшилось до 2,7%, що відповідає помірному рівню заборгованості.

Економічний потенціал Івано-Франківська характеризується багатогалузевою промисловістю, розвиненою комунальною та транспортною інфраструктурою. Місто має широку мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності достатній, залежність господарського комплексу та бюджету міста від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній або підприємств однієї галузі невисока. Відповідно, чутливість господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків залишається помірною. Провідні позиції у наповненні місцевого бюджету шляхом відрахування обов'язкових податків та зборів належать підприємствам енергетичного комплексу, машинобудування, закладам освіти, установам державного управління, фінансової сфери, торгівлі.

Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал міста Івано-Франківськ, як і в попередніх періодах, були високі, але динаміка окремих

показників, що характеризують стан місцевої економіки, погіршилась. У поточному році на соціальний та економічний розвиток міста значною мірою впливають несприятливі макроекономічні умови внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину, що позначається також на динаміці доходної частини бюджету міста та чинить тиск на видаткову частину внаслідок необхідності збільшення фінансування окремих галузей та антикризових заходів.

Господарський комплекс м. Івано-Франківська достатньо диверсифікований за видами економічної діяльності, при цьому промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Як і раніше, провідними галузями промислового комплексу міста залишалися: постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, машинобудування, харчова промисловість та виробництво іншої неметалевої продукції.

Промисловий комплекс Івано-Франківська (з огляду на його диверсифікацію за галузями та підприємствами й орієнтацію переважно на кінцевого споживача), на відміну від промисловості в інших регіонах країни, менше залежить від впливу загальнодержавних негативних чинників, що обмежують розвиток галузі. Починаючи з 2019 року динаміка обсягів реалізації промислової продукції підприємствами міста Івано-Франківськ («основне коло») суттєво уповільнилась (скорочення становило 13,8% до відповідного показника 2018 року), що було зумовлено скороченням обсягів промислового виробництва окремими підприємствами харчової промисловості та згортанням виробництва на одному з провідних підприємств з іноземним капіталом – ТОВ «Тайко Електронікс Юкрейн Лімітед», у зв'язку з оптимізацією виробничих площ у Європі. У І півріччі 2020 року скорочення обсягів реалізації промислової продукції спостерігалось майже за усіма основними галузями, що зумовлено негативним впливом пандемії COVID-19 на економіку. За результатами січня-червня 2020 року підприємствами міста було реалізовано промислової продукції на 5,1 млрд. грн., що на 19,8% менше відповідного показника у І півріччі 2019 року та в розрахунку на 1 мешканця міста на 29,2% менше аналогічного показника по країні (у 2019 році – менше на 24,5%).

Міська економіка значною мірою залучена до зовнішньоекономічних процесів. Незважаючи на те, що понад ½ експортних поставок міста складає продукція машинобудування (механічні та електричні машини), чутливість підприємств міста до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є помірною. Це забезпечується достатньою диверсифікацією ринків збуту та орієнтацією міських підприємств-експортерів переважно на ринки країн Європи. У 2020 році на динаміку зовнішньої торгівлі підприємств міста впливало зниження економічної активності у світі через введення карантинних обмежень у відповідь на поширення COVID-19. Протягом І півріччя 2020 року зовнішньоторговельний товарооборот у м. Івано-Франківську зменшився на 19,5% до відповідного показника у І півріччі 2019 року як унаслідок зменшення обсягів експорту (скорочення на 23,3%), так і імпорту (скорочення на 15,9%). Сальдо зовнішньої торгівлі товарами залишалося позитивним. Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств Івано-Франківська склав

197 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця на 33,7% менше середнього показника по країні.

Інвестиційна активність на території міста Івано-Франківськ значною мірою визначається підприємствами промислового комплексу. При цьому значну роботу в напрямку покращення інвестиційного клімату проводить влада міста. Інвестиційна політика міської ради спрямована на покращення іміджу на регіональному та міжнародному рівнях, сприяння надходженню внутрішніх і зовнішніх інвестицій у розвиток економіки, здійснення активної інформаційно-промоційної діяльності. У поточному році через загальноекономічний спад обсяги капіталовкладень, освоєних протягом I півріччя 2020 року на об'єктах міста за рахунок усіх джерел фінансування, скоротилась майже на 40% до відповідного періоду 2019 року. Мало місце також уповільнення динаміки обсягу виробленої будівельної продукції та введених до експлуатації житлових площ.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Івано-Франківська, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду та будівель бюджетних установ), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства та приділяє особливу увагу інвестиційним програмам та програмам розвитку міжнародного співробітництва, в тому числі з міжнародними фінансовими інституціями.

Протягом I півріччя 2020 року рівень покриття тарифами собівартості послуг, які надає КП «Івано-Франківськводокотехпром» був високим, послуг, які надає ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» – низьким. У січні-червні 2020 року рівень проплати населення за спожиті комунальні послуги залишався високим у порівнянні з середніми показниками багатьох міст країни, але за окремими видами був нижчим за 100%. Загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (без урахування послуг із постачання електричної енергії та газопостачання) у розрахунку на 1 мешканця становив 542,7 грн., що, враховуючи динаміку зростання тарифів, відповідало помірному рівню боргу.

Івано-Франківська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Івано-Франківська перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом аналізованого періоду Івано-Франківська міська рада здійснювала продаж об'єктів комунальної власності та земельних ділянок, а також надавала їх в оренду. Загалом, за результатами I півріччя 2020 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету громади без урахування трансфертів становила 6,8%.

Бюджет громади

Івано-Франківськ є містом обласного значення, зведений бюджет якого до 01.01.2020 р. включав міський бюджет та 5 сільських бюджетів. У 2019 році створено Івано-Франківську об'єднану територіальну громаду, яка, починаючи з 2020 року, має власний бюджет. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. У місті Івано-Франківську забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету громади формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Динаміка доходної частини бюджету міста Івано-Франківськ (без урахування трансфертів) протягом 2012-2019 рр. була позитивною, а темпи її зростання в усіх зазначених періодах (окрім 2012 року) перевищували відповідні показники в середньому по місцевих бюджетах. У I півріччі 2020 року обсяг доходів бюджету Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади перевищив обсяг доходів бюджету міста Івано-Франківськ у I півріччі 2019 року на 2,6%. Починаючи з II кварталу 2020 року на динаміку доходної частини бюджету значною мірою впливають наслідки запровадження в Україні карантинних заходів через поширення коронавірусного захворювання COVID-19, що діють з середини березня 2020 року.

Рівень бюджетної забезпеченості Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади є високим – у I півріччі 2020 року співвідношення обсягу доходів бюджету громади в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) становило 98,3%.

Для бюджету громади характерним є низький рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду, суттєва залежність місцевих фінансів від результатів діяльності окремих підприємств відсутня, а чутливість доходної частини бюджету до економічних ризиків є помірною. Рівень самостійності бюджету громади у поточному році залишався високим, залежність від базової дотації відсутня. Зважаючи на те, що в попередніх бюджетних періодах по місту Івано-Франківськ рівень надходжень податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця перевищував середній показник по країні, з бюджету міста в 2015-2019 рр. перераховувалась реверсна дотація (вилучення). Бюджетом Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік передбачено перерахування реверсної дотації в обсязі 68,8 млн. грн. (на 5,3% менше показника 2019 року), з яких у I півріччі 2020 року вже перераховано 34,4 млн. грн. (50% планового річного показника).

Бюджет Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади за результатами виконання в I півріччі 2020 року, як і бюджет м. Івано-Франківська в попередньому відповідному бюджетному періоді, мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним фондом (128,3 млн. грн.). За спеціальним

фондом обсяг операційних доходів перевищив обсяг операційних видатків на 21,7 млн. грн. Бюджет громади за підсумками I півріччя 2020 року виконано з профіцитом обсягом 4,1 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 109,2 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 105,1 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку та запозичення (кредити від НЕФКО).

У I півріччі 2020 року показники ліквідності бюджету громади перебували на високому рівні за спеціальним фондом, за загальним фондом ліквідність бюджету була достатня. Станом на 01.07.2020 р. кредиторська заборгованість бюджетних установ за спеціальним фондом була відсутня. При цьому, станом на 01.07.2020 р. утворився суттєвий обсяг боргу за загальним фондом, а співвідношення обсягу кредиторської заборгованості бюджетних установ за загальним фондом до видатків за I півріччя 2020 року становило 17,4% та відповідало високому рівню. Зважаючи на достатні показники ліквідності, до бюджету громади не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом.

Протягом I півріччя 2020 року до доходної частини бюджету Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади надійшло 1 248,7 млн. грн., що на 17,5% менше за обсяг відповідних доходів бюджету міста Івано-Франківськ у I півріччі 2019 року. Зменшення обсягів доходної частини бюджету громади було зумовлено погіршенням динаміки надходжень трансфертів з інших бюджетів. Приріст обсягу власних доходів бюджету громади (без урахування міжбюджетних трансфертів) становив 2,6%. За результатами I півріччя 2020 року динаміка надходжень за більшістю основних власних джерел наповнення бюджету громади уповільнилась, виконання річного плану за доходами загального фонду було низьким, за спеціальним фондом – достатнім. Уточнений річний план на 2020 рік за доходами без урахування трансфертів у цілому було виконано в січні-червні на 45,5%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету громади виконані на 45,3%, спеціального фонду – на 49,4%.

Обсяг видаткової частини бюджету Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади за результатами I півріччя 2020 року становив 1 243,7 млн. грн., що на 23,4% менше за відповідний показник зведеного бюджету м. Івано-Франківська у I півріччі 2019 року. Затверджений на 2020 рік план за видатками бюджету було виконано на 44,4%. Рівень виконання бюджету за переважною більшістю напрямів, що фінансувалися з місцевого бюджету, був прийнятний, але за окремими основними напрямками обсяг видатків скоротився. Зокрема це стосується соціального захисту і соціальної допомоги та охорони здоров'я – обсяги видатків за зазначеними галузями значною мірою залежать від надходжень трансфертів.

Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства та будівництва. Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризувалася вищою за середню питоמוю вагою капітальних видатків (12,4%), оскільки у I півріччі 2020 року міська рада реалізовувала інвестиційні

проекти за рахунок коштів бюджету. Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду бюджету в аналізованому періоді залишалася високою.

Протягом I півріччя 2020 року з бюджету громади фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Івано-Франківської міської ради та спрямовувались кошти на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод. При цьому питома вага видатків на обслуговування боргу у видатках загального фонду бюджету Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади (без урахування реверсної дотації та надходжень всіх субвенцій, крім освітньої та медичної) становила 1,9% відповідно до фактичних показників, тобто не перевищувала встановлені Бюджетним кодексом України норми.

Боргові зобов'язання

Боргова політика Івано-Франківської міської влади визначається потребою в залученні додаткового фінансування для реалізації проектів з відновлення міської інфраструктури. Станом на 01.07.2020 р. прямі боргові зобов'язання міста склалися з кредитів, залучених від міжнародних фінансових організацій на впровадження інфраструктурних проектів, заборгованості за середньостроковими позичками, залученими з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах, та запозиченням, здійсненим у 2018 році у формі облігацій внутрішньої місцевої позики. Пряме боргове навантаження перебувало на помірному рівні – співвідношення обсягу прямого боргу до запланованого на 2020 рік обсягу доходів бюджету громади без урахування трансфертів становило 12%.

Станом на 01.07.2020 р. консолідований борг Івано-Франківської міської ради складав 699,58 млн. грн. (без урахування простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств та середньострокових позик, залучених у попередні бюджетні періоди з єдиного казначейського рахунку), у тому числі:

- 268,45 млн. грн. – прямий борг Івано-Франківської міської ради (без урахування середньострокових позик, залучених у попередні бюджетні періоди з єдиного казначейського рахунку);
- 17,82 млн. грн. – прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ;
- 413,31 млн. грн. – гарантований міською радою борг (у гривневому еквіваленті станом на дату складання звітності) за отриманими КП «Івано-Франківськводокотехпром», ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» та КП «Електроавтотранс» кредитними коштами від міжнародних фінансових організацій.

Співвідношення обсягу консолідованого боргу до затвердженого на 2020 рік обсягу доходної частини консолідованого бюджету громади без урахування трансфертів

становило 31,2%, що відповідало помірному рівню. Зважаючи на волатильність протягом окремих попередніх періодів курсу гривні до основних світових валют, чутливість бюджету громади до валютних ризиків через значний обсяг місцевих гарантій, наданих за кредитами міжнародних фінансових організацій, номінованих в іноземній валюті, залишається суттєвою. Частково зменшують ризики довгостроковий період погашення основної суми боргу за угодами про субкредитування та відсутність пікових навантажень.

На даний час міською владою ведеться робота щодо залучення кредитних та грантових ресурсів для реалізації спільних проєктів з міжнародними фінансовими організаціями, а також планується розміщення нового випуску облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 500 млн. грн. (облігації серій E, F, G, H та I). Відповідно очікується, що боргове навантаження зросте до високого рівня.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Івано-Франківська підтверджено на рівні **uaBBB+**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Додаток до рейтингового звіту № 1

Динаміка агрегованих бюджетних показників Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2015	2016	2017	2018	2019	I півр. 2020
Податкові надходження	578 344,6	866 188,0	1 175 164,5	1 409 126,1	1 687 271,4	863 193,4
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	98 813,4	112 077,6	162 075,1	181 042,0	202 578,3	51 289,4
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	756 271,6	934 968,1	1 269 888,8	1 249 509,5	1 013 040,2	305 942,9
Операційні надходження всього	1 433 429,7	1 913 233,7	2 607 128,3	2 839 677,5	2 902 889,9	1 220 425,7
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	712 498,9	807 188,8	1 204 028,4	1 328 782,2	1 335 585,4	783 372,0
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	439 187,0	659 186,4	900 918,4	995 120,5	938 511,4	287 008,5
Операційні видатки всього	1 151 685,9	1 466 375,2	2 104 946,8	2 323 902,8	2 274 096,7	1 070 380,5
Операційний баланс	281 743,8	446 858,6	502 181,5	515 774,8	628 793,2	150 045,3
Фінансовий дохід	8,8	5 919,9	5 512,2	3,5	990,0	5,1
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	59,2	249,1	823,0	17 736,1	51 143,9	19 128,7
Фінансовий баланс	-50,4	5 670,8	4 689,3	-17 732,6	-50 153,9	-19 123,6
Поточний баланс	281 693,4	452 529,3	506 870,7	498 042,2	578 639,3	130 921,7
Капітальні надходження	26 315,5	20 129,3	25 029,8	42 833,8	37 459,6	28 281,2
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	0,0	1 349,8	0,0	0,0	0,0
Капітальні надходження всього	26 315,5	20 129,3	26 379,6	42 833,8	37 459,6	28 281,2
Придбання основного капіталу	186 272,0	280 855,1	345 659,2	487 199,8	347 823,0	112 879,1
Капітальні трансферти	90 217,7	135 353,9	218 739,5	218 500,1	378 751,4	41 311,2
Капітальні видатки всього	276 489,8	416 209,0	564 398,7	705 700,0	726 574,4	154 190,4
Капітальний баланс	-250 174,2	-396 079,7	-538 019,1	-662 866,2	-689 114,8	-125 909,2
Баланс після капітальних видатків	31 519,2	56 449,6	-31 148,4	-164 824,1	-110 475,5	5 012,5
Кредитування з врахуванням повернення	-414,3	-33,1	-49,0	7 766,3	420,4	913,9
Профіцит/дефіцит	31 933,4	56 482,7	-31 099,4	-172 590,3	-110 895,9	4 098,5
Фінансування	-31 933,4	-56 482,7	31 099,4	172 590,3	110 895,9	-4 098,5
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Івано-Франківської міської ради, розрахунки «Кредит-Рейтинг»

Додаток до рейтингового звіту № 2

 Динаміка основних джерел фінансування бюджету Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади,
 тис. грн.

ПОКАЗНИК	2015	2016	2017	2018	2019	I півр. 2020
Профіцит/дефіцит	31 933,4	56 482,7	-31 099,4	-172 590,3	-110 895,9	4 098,5
Фінансування	-31 933,4	-56 482,7	31 099,4	172 590,3	110 895,9	-4 098,5
Зміни залишків	-33 328,1	-53 339,6	21 737,5	-132 168,2	190 203,7	-34 547,7
залишок на початок року	52 476,1	85 804,1	139 143,7	117 406,2	249 574,4	59 370,7
залишок на кінець року	85 804,1	139 143,7	117 406,2	249 574,4	59 370,7	93 918,4
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	40 000,0	78 230,0	0,0	30 000,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	-40 000,0	-78 230,0	0,0	-30 000,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	2 251,9	-800,0	10 982,9	305 534,8	-78 359,1	27 322,2
Запозичення	3 600,0	400,0	12 147,9	306 568,1	24 918,9	29 300,0
Погашення	-1 348,1	-1 200,0	-1 165,0	-1 033,3	-103 278,0	-1 977,8
Інші розрахунки	-857,3	-2 343,1	-1 621,0	-776,3	-948,7	3 127,0
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Івано-Франківської міської ради, розрахунки «Кредит-Рейтинг»

Додаток до рейтингового звіту № 3

Виконання доходної частини бюджету Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади, тис. грн.

Показники	2017 (виконано)	2018 (виконано)	2019 (виконано)	2020 (план)	I півр. 2020 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Податкові надходження	1 175 164,5	1 409 126,1	1 687 271,4	2 075 816,3	863 193,4	41,6	106,9
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	44,5	48,9	57,4	75,7	69,1	91,3	129,5
Податок та збір на доходи фізичних осіб	734 807,3	911 312,8	1 111 426,4	1 395 832,0	571 059,0	40,9	107,4
Податок на прибуток підприємств	747,7	1 725,5	887,6	1 000,0	553,6	55,4	95,7
Податки на власність	20,6	10,2	98,5	0,0	0,6	-	-
Рентна плата	2,2	3,7	4,0	0,0	10,2	-	533,1
Акцизний податок	127 269,1	128 130,9	131 361,6	147 885,0	67 803,3	45,8	113,8
Податок на нерухоме майно (за виключенням плати за землю, транспортного податку)	22 601,5	34 137,3	44 823,9	54 096,5	17 244,1	31,9	100,3
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	108 827,2	109 234,7	116 407,9	129 381,0	52 834,5	40,8	93,0
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	1 377,4	2 013,0	2 275,0	2 450,0	898,6	36,7	88,9
Єдиний податок	171 634,5	221 300,5	277 398,2	341 730,0	151 606,3	44,4	108,4
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	984,9	1 135,0	2 484,6	3 291,8	1 108,9	33,7	122,3
Інші податки та збори	6 892,1	122,5	103,8	150,0	74,4	49,6	92,4
Неподаткові надходження	163 606,7	176 449,3	198 453,0	121 022,2	49 152,0	40,6	53,6
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	6,2	6,1	6,7	4,4	3,9	89,2	65,0
Власні надходження бюджетних установ та організацій	59 591,3	73 756,0	98 174,6	53 239,3	22 317,9	41,9	53,0
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	5 506,4	0,0	985,5	0,0	0,0	-	0,0
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	10,5	39,4	74,9	15,0	159,4	1 062,6	421,9
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	13 400,6	14 640,0	16 020,1	15 578,0	6 567,0	42,2	85,0
Державне мито	438,8	693,4	972,5	1 101,3	420,7	38,2	110,9
Плата за надання адміністративних послуг	31 417,2	48 755,5	33 129,1	25 263,0	8 407,1	33,3	50,4
Інші неподаткові надходження	53 241,8	38 565,0	49 096,4	25 825,6	11 279,9	43,7	47,5
Доходи від операцій з капіталом	25 029,8	42 833,8	37 459,6	43 100,0	28 281,2	65,6	170,9
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,9	1,5	1,3	1,6	2,3	144,1	207,1
Кошти від продажу основного капіталу	5 916,3	25 097,4	10 905,9	12 000,0	18 719,7	156,0	346,5
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	19 113,4	17 736,4	26 553,7	31 100,0	9 561,5	30,7	85,8
Цільові фонди	3 980,6	4 596,2	5 115,3	4 626,0	2 142,6	46,3	76,4
<i>питома вага цільового фонду в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	101,7	92,6
Разом доходів	1 367 781,5	1 633 005,3	1 928 299,3	2 244 564,5	942 769,1	42,0	102,6
Трансферти	1 271 238,6	1 249 509,5	1 013 040,2	497 850,3	305 942,9	61,5	51,5
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	48,2	43,3	34,4	18,2	24,5	135,0	62,4
ВСЬОГО	2 639 020,1	2 882 514,8	2 941 339,5	2 742 414,8	1 248 712,0	45,5	82,5

Джерело: Дані Івано-Франківської міської ради

Додаток до рейтингового звіту № 4

Виконання видаткової частини та кредитування бюджету Івано-Франківської міської об'єднаної територіальної громади, тис. грн.

Показник	2017 (виконано)	2018 (виконано)	2019 (виконано)	2020 (план)	I півр. 2020 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Державне управління	148 710,4	176 799,3	197 712,0	224 153,5	89 179,8	39,8	96,6
Освіта	684 861,1	861 261,3	968 142,9	1 190 347,9	635 776,9	53,4	119,5
Охорона здоров'я	326 923,5	334 715,1	297 368,4	183 273,2	129 584,9	70,7	94,7
Соціальний захист і соціальна допомога	783 431,3	737 392,9	513 401,7	115 764,0	52 910,7	45,7	18,2
Культура і мистецтво	69 634,6	32 588,4	37 574,9	46 972,8	20 649,5	44,0	115,5
Фізична культура і спорт	28 278,8	35 812,9	43 401,4	47 658,1	26 491,5	55,6	126,9
Житлово-комунальне господарство	210 599,7	320 585,3	289 706,5	282 698,9	98 721,7	34,9	72,8
Економічна діяльність, у т.ч.	360 480,6	427 629,5	495 904,1	489 195,3	111 909,5	22,9	37,0
Землеустрій	0,0	189,4	159,2	298,0	57,8	19,4	99,5
Будівництво та регіональний розвиток	160 561,0	260 043,1	142 526,2	329 092,0	62 571,3	19,0	133,7
Транспорт	0,0	21 865,2	191 255,1	40 798,6	18 852,5	46,2	10,7
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	150 343,5	145 038,7	147 012,9	119 006,7	29 739,6	25,0	37,5
Цільові фонди	11 319,5	X	X	X	X	-	-
Інші видатки	38 256,6	X	X	X	X	-	-
Інша діяльність, у т.ч.	7 047,3	38 846,0	88 444,1	122 780,8	37 405,1	30,5	90,2
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	0,0	3 615,4	4 527,4	4 824,5	2 535,8	52,6	136,7
Громадський порядок та безпека	1 640,5	10 342,8	13 763,7	8 315,3	7 330,0	88,2	112,5
Охорона навколишнього природного середовища	0,0	2 389,4	7 510,8	12 180,1	2 145,9	17,6	288,4
Засоби масової інформації	4 583,8	4 712,3	11 498,4	10 558,7	6 264,6	59,3	119,8
Обслуговування місцевого боргу	823,0	17 786,1	51 143,9	85 797,2	19 128,7	22,3	70,6
Резервний фонд	0,0	0,0	0,0	1 105,0	0,0	0,0	-
Разом видатків	2 619 967,3	2 965 630,7	2 931 656,0	2 702 844,5	1 202 629,7	44,5	76,6
Трансферти іншим бюджетам	50 201,2	81 708,1	120 159,1	95 233,5	41 069,9	43,1	78,3
у т.ч. реверсна дотація	21 171,7	51 879,9	72 666,2	68 801,2	34 400,4	50,0	94,7
Усього видатків	2 670 168,5	3 047 338,9	3 051 815,0	2 798 078,0	1 243 699,6	44,4	76,6
Надання державного пільгового кредиту індивідуальним сільським забудовникам	40,0	47,0	0,0	60,0	25,0	41,7	-
Повернення коштів, наданих для кредитування індивідуальних сільських забудовників	-20,0	-27,0	0,0	-35,0	0,0	0,0	-
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	432,0	606,5	878,3	1 452,0	0,0	0,0	-
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-501,0	-423,7	-458,0	-400,0	-335,1	83,8	192,4
Забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	7 563,5	0,0	9 500,0	1 224,1	12,9	-
Повернення коштів, наданих для виконання гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	0,0	0,0	-8 000,0	0,0	0,0	-
Разом	2 670 119,5	3 055 105,2	3 052 235,4	2 800 655,0	1 244 613,5	44,4	76,7

Джерело: Дані Івано-Франківської міської ради